

УДК 72.01

ІННОВАЦІЙНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ДИЗАЙНУ РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ ЦЕНТРІВ

АБИЗОВ Вадим, БОНДАР Іван

Київський національний університет технологій та дизайну, Україна
vaddimm77@gmail.com; vanbondar@gmail.com

Метою дослідження є виявлення інноваційних характеристик дизайну, що забезпечать максимальний рівень доступності та мобільності пацієнтів у сучасних реабілітаційних центрах. Дослідження включає аналіз стану існуючих реабілітаційних центрів та їхньої доступності для різних категорій інвалідів, а також характеристики деяких інноваційних підходів до сучасного дизайну та технічних рішень, які можуть забезпечити максимальний рівень доступності та мобільності пацієнтів з різними видами інвалідності, включаючи обмеження рухових можливостей, зору та слуху.

Ключові слова: *дизайн, реабілітація, інноваційні підходи, доступність.*

ВСТУП

У світі приділяється все більше уваги створенню сучасних рішень для забезпечення комфортного перебування пацієнтів у реабілітаційних центрах, що забезпечують їх доступність та ефективність. Розробка дизайну, спрямованого на максимальний рівень доступності та мобільності для різних верств населення, стає важливою складовою процесу реабілітації.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Реабілітаційні центри в Україні стикаються з проблемами низької якості організації їх середовища, в тому числі їхньої доступності для різних категорій інвалідів, відсутності необхідних нових технологій та обладнання, недостатнього фінансування. Впровадження інноваційних досягнень із створенням ефективного та гармонійного дизайну їх інтер'єрів може допомогти поліпшити якість лікування і забезпечити необхідний комфорт та затишок для пацієнтів.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Для розробки якісного дизайну, що забезпечить максимальний рівень доступності та мобільності пацієнтів у реабілітаційних центрах з урахуванням інноваційних технологій, необхідно врахувати наступні важливі аспекти.

Розташування та організація приміщень: важливо планувати приміщення з урахуванням можливості доступу для людей з різними видами фізичних обмежень.

Використання різноманітного інноваційного обладнання для реабілітації та зручних меблів, що забезпечить максимальний рівень комфорту для пацієнтів [1].

Доступ до інформації: дизайн повинен забезпечувати легкий доступ до необхідної інформації для пацієнтів, включаючи розклад та графік роботи, інформацію про процедури та технології реабілітації. Для цього слід використовувати яскраві та лаконічні зображення та знаки, а також звукові сигнали, які нагадуватимуть пацієнтам про необхідні події та процедури.

Безбар'єрне середовище: дизайн центрів має забезпечувати максимальний рівень доступності для людей з різними видами обмежень. Для цього необхідно використання різних видів технологій, таких як рухомі сходи, пандуси, електронні двері та інші. Крім того, важливо планувати приміщення з урахуванням можливості доступу для людей з різними видами обмежень та застосовувати різноманітне обладнання для реабілітації, що забезпечить максимальний рівень комфорту для пацієнтів [2].

Слід забезпечити раціональну та зрозумілу для пацієнтів функціонально-планувальну структуру із зручним взаємозв'язком між різними приміщеннями [3]. Замість традиційної коридорної планувальної схеми більш доцільним є застосування рішення з центральним розподільчим простором, який може бути використано і в якості великої рекреації з місцями для відпочинку та спілкування.

Необхідно використовувати кольорову гаму, що сприяє релаксації та зниженню рівня стресу для пацієнтів. Також рекомендується використовувати різні візуальні ефекти, такі як різні текстури, освітлення, форми та матеріали, що можуть поліпшити настрій та мотивацію пацієнтів.

Варто забезпечувати можливість створення індивідуальних планів реабілітації та організації зон відпочинку для кожного пацієнта, враховуючи його потреби та можливості.

Для безпеки пацієнтів слід використовувати безпечні та екологічні матеріали та обладнання, яке зменшує ризик травм, а також розміщення необхідних попереджувальних знаків та інструкцій для пацієнтів [4].

Створення просторів для занять фізіотерапії та реабілітації з використанням інноваційних технологій та обладнання.

Застосування засобів синтезу мистецтв із використанням творів декоративно-прикладного мистецтва.

Отже, при розробці дизайну для забезпечення максимального рівня доступності та мобільності пацієнтів у реабілітаційних центрах, необхідно враховувати багато аспектів, що включають чітку функціонально-планувальну організацію їх приміщень, доступ до інформації, створення безбар'єрного середовища, розробку мобільних додатків та інтернет-ресурсів, використання кольорових та візуальних ефектів, розробку індивідуальних планів реабілітації, використання технологій віртуальної реальності та інших інноваційних засобів, що забезпечують комфорт та безпеку пацієнтів. Крім того, необхідно

враховувати вікові та фізичні особливості пацієнтів, їхній рівень мобільності та доступність сервісів та інформації. У цілому, успішна реалізація цих заходів та засобів створення якісного дизайну гармонійного внутрішнього середовища для забезпечення максимального рівня доступності та мобільності пацієнтів у реабілітаційних центрах може значно поліпшити результати реабілітації та підвищити якість життя пацієнтів.

ВИСНОВКИ

Для забезпечення максимальної доступності та мобільності пацієнтів у реабілітаційних центрах потрібно створювати дизайн, що враховує багато чинників і у першу чергу фізичні можливості та індивідуальні потреби відвідувачів у реабілітації. Він має забезпечувати раціональне та ергономічне планування та наявність інфраструктури, що надає можливості мобільного пересування, доступності інформації та сервісів, а також використання інноваційних технологій. Ефективний дизайн реабілітаційного центру може покращити результати реабілітації та забезпечити кращу якість життя пацієнтів, що є ключовими факторами успіху у цій галузі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Булгакова Т. В., Радченко Ю. С. Особливості дизайну інтер'єру спортивних реабілітаційних центрів для осіб з інвалідністю. *Технології та дизайн*. 2020.
2. Petrie H., Weber G., Darzentas J. Designing for Accessibility. *Human-Computer Interaction – INTERACT 2017*. Cham : Springer International Publishing, 2017. P. 387–390. DOI: 10.1007/978-3-319-68059-0_36.
3. Steinfeld E., Maisel J. *Universal design: Creating inclusive environments*. John Wiley & Sons, 2012.
4. Бісмак О. В. Особливості організації діяльності реабілітаційних закладів в Україні. 2015.

ABYZOV V., BONDAR I. INNOVATIVE DESIGN CHARACTERISTICS OF REHABILITATION CENTERS

The purpose of the research is to identify innovative design features that will ensure the maximum level of accessibility and mobility of patients in modern rehabilitation centers. The research includes an analysis of the state of existing rehabilitation centers and their accessibility for different categories of disabled people, as well as characteristics of some innovative approaches to modern design and technical solutions that can ensure the maximum level of accessibility and mobility of patients with various types of disabilities, including limitations of movement, vision and hearing.

Key words: design, rehabilitation, innovative approaches, accessibility.